

Korvausvaatimus työsopimuksen purkamisesta

Sivistyslautakunta 17.10.2023 § 73

Valmistelija

Sivistystoimenjohtaja Nina Pakarinen
puh. 040 627 7001
etunimi.sukunimi@savitaipale.fi

Savitaipaleen varhaiskasvatuksessa oli kesäkuun alussa haussa 5 lapsimäärään perustuvaa lastenhoitajan määräaikaista tehtävää. Haku päättyi 12.6.2023. Lisäksi haettiin Heituinlahden esiopetukseen määräaikaista esiopetuksen opettajaa. Haku päättyi 28.6.2023.

Lastenhoitajan tehtävää hakeneen haastattelussa tuli ilmi, että hakija olisi kiinnostunut myös Heituinlahden esiopettajan tehtävästä, jos siihen ei saada pätevää opettajaa. Toisaalta myös toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen omaavan lastenhoitajan kanssa oli käyty vastaavaa keskustelua.

Päiväkodinjohtajalta saadun selvityksen mukaan hakijalle on puhelimitse varajohtajan toimesta luvattu esiopetuksen opettajan tehtävä Heituinlahdessa ajalle 1.8.2023-31.5.2024. Varajohtaja on toiminut päiväkodinjohtajan sijaisena vuosiloman aikana. Edelleen selvityksessä todetaan, että vuosiloman jälkeen on käyty keskustelua Heituinlahden päiväkodin henkilöstön kanssa alkavasta toimikaudesta. Tässä keskustelussa on käynyt ilmi, että resursoinnissa on tapahtunut virhe. Henkilöresurssi oli virheellisesti laskettu ryhmäperhepäivähoidon mukaan, vaikka yksikkö aloitti 1.8.2023 päiväkotina.

Tässä kohtaa hakijalle on ilmoitettu, ettei hänelle ole tarjota työtehtävää Heituinlahden esiopetuksessa. Koska suullinen sopimus työtehtävien alkamisesta on yhtä pätevä kuin kirjallinen sopimus, on hakijalle tarjottu resurssiopettajan tehtävää Kivikoululla. Tästä hän on kieltäytynyt.

■ aluetoiminnan asiantuntija on lähettänyt 28.8.2023 korvausvaatimuksen, jossa esitetään TSL:n 12 luvun 1§:n mukainen korvausvaatimus: Työnantaja, joka tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tai laiminlyö työsuhteesta tai tästä laista johtuvia velvollisuuksia, on korvattava työntekijälle siten aiheuttamansa vahinko. Lisäksi TSL 12 luvun 2 §:ssä todetaan, korvauksen suuruutta määrättäessä otetaan huomioon mm. työtä vaille jäämisen arvioitu kesto ja ansion menetys.

Korvausvaatimuksena esitetään viiden (5) kuukauden palkkaa vastaavaa summaa, 12.676,45 euroa, ansion menetyksenä. Perusteluna, että hakija olisi voinut tulla valituksi toisen työnantajan palvelukseen, jonka hän oli perunut tullessaan valituksi Savitaipaleen kuntaan. Lisäksi hakija oli ehtinyt sopia opintoihinsa liittyvän palkattoman päättöharjoittelun Lappeenrannan kaupungin kanssa, eikä siksi pystynyt vastaanottamaan jälkikäteen tarjottua varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää Savitaipaleen kunnan Kivikoululle. Hakija valmistuu sosionomiksi 31.12.2023, tähän perustuu korvausvaatimuksen perusteena oleva viiden kuukauden ansionmenetys.

Hallintojohtaja ja sivistystoimenjohtaja selvittivät kunnan mahdollisuuksia edelleen tarjota työtehtävää hakijalle tai korvausvaatimuksen kohtuullistamista KT:n juristilta. Vastineessa, joka 18.9.2023 toimitettiin ■

alueasiantuntijalle, todettiin, että Savitaipaleen kunta tarjoaa edelleen hakijalle varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää Kivikoululla kesällä sovitulla ehdoilla ja palkka maksettaisi sovitun työsuhteen alusta, vaikka työ alkaisi vasta syyskuussa.

4.10.2023 saadussa [REDACTED] edustajan sähköpostiviestissä vaaditaan edelleen ja edellä mainituin perustein maksamaan hakijalle ansionmenetyksenä viiden (5) kuukauden palkkaa vastaava summa, 12.676,45 euroa, lokakuun loppuun mennessä.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja Nina Pakarinen
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää, että Savitaipaleen kunta maksaa vaaditun summan ansionmenetyksenä hakijalle.
Päätös	Jukka Vuorinen esitti Jorma Pekkasen kannattamana, että päätösehdotuksessa esitettyä summaa ei makseta hakijalle, sillä resurssoinnissa tapahtunut virhe on huomattu heti, jolloin prosessi toisen työtehtävän tarjoamiseksi on käynnistetty hakijan kanssa välittömästi. Vahingon korvausvelvollisuutta ei ole syntynyt, sillä hakijalle on tarjottu työtehtäviä toisessa yksikössä vastaavin ehdoin, mutta hän ei ole tarjottuja työtehtäviä hyväksynyt. Työnantajan työnjohdollisiin oikeuksiin kuuluu työn suorituspaikan määrittäminen. Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat tehtyä esitystä, nostavat kätensä. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä vastaehdotusta kannatettiin yksimielisesti. Puheenjohtaja totesi, että Jukka Vuorisen vastaehdotus on tullut sivistyslautakunnan päätökseksi.

Sivistyslautakunta 19.12.2023 § 90
152/01.01.01/2023

Valmistelija	Sivistystoimenjohtaja Nina Pakarinen puh. 040 627 7001 etunimi.sukunimi@savitaipale.fi
--------------	--

[REDACTED] aluetoiminnan asiantuntija oli lähettänyt 28.8.2023 korvausvaatimuksen, jossa vaadittiin Savitaipaleen kuntaa maksamaan viiden (5) kuukauden palkkaa vastaavaa summan korvauksena ansionmenetyksestä. Hakijalle suullisesti tarjottua Heituinlahden varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää ei ollutkaan täytetty ja hakija olisi voinut tulla valituksi toisen työnantajan palvelukseen, jonne lähettämän hakemuksen hakija oli perunut saatuaan suullisesti tiedon valinnasta Savitaipaleen kunnan tehtävään.

Sivistyslautakunta päätti 17.10.2023, että [REDACTED] aluetoiminnan asiantuntijan lähettämän vaatimuksen mukaista korvausta ei maksettaisi hakijalle. Vahingon korvausvelvollisuutta ei ole syntynyt, sillä hakijalle on tarjottu työtehtäviä toisessa yksikössä vastaavin ehdoin, mutta hän ei ole tarjottuja työtehtäviä hyväksynyt. Työnantajan työnjohdollisiin oikeuksiin kuuluu työn suorituspaikan määrittäminen.

■ aluetoiminnan asiantuntijaa on pyydetty tarkentamaan vaatimustaan ja tilanne on samalla arvioitu oikeudellisesti uudestaan.

Tapahtumatiedot

22.6.2023 hakijalle tarjottiin suullisesti Savitaipaleen kunnan avoimessa haussa ollutta Heituinlahden varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää ajalle 1.8.2023 – 31.5.2024, jos päteviä hakijoita ei tule.

28.6.2023 hakijalle ilmoitettiin päiväkodin johtajan sijaisen toimesta, että hakija on valittu tehtävään.

29.6.2023 hakijalle ilmoitettiin palkkauksesta, työvuoroista sekä työtodistusten toimittamisesta.

■ aluetoiminnan asiantuntijan mukaan hakija oli hakenut töihin toisen työnantajan palvelukseen ja perunut hakemuksensa kesäkuussa 2023, koska hänelle oli ilmoitettu, että hänet on valittu varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään.

19.7.2023 päiväkodin johtaja ilmoitti hakijalle, että häntä ei voida ottaa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään, koska lasten ja henkilöstön suhteen oli tehty laskuvirhe, resurssit oli laskettu ryhmäperhepäivähoidon mukaan, vaikka yksikkö aloitti 1.8.2023 päiväkotina (Päiväkoti Heitsa).

■ aluetoiminnan asiantuntijan mukaan hakijan tarkoituksena oli suorittaa opintoihinsa liittyvä harjoittelu Savitaipaleen kunnan palveluksessa. Kun tämä peruuntui 19.7.2023, niin hakija ryhtyi etsimään harjoittelupaikkaa.

26.7.2023 päiväkodin johtaja soitti hakijalle ja tarjosi tälle resurssiopettajan tehtävää Kivikoululla 1.8.2023 alkaen. Hakija ilmoitti, että hän oli ehtinyt sopia opintoihinsa liittyvän palkattoman päättöharjoittelun suorittamisesta Lappeenrannan kaupungin kanssa, eikä siksi pystynyt ottamaan vastaan jälkikäteen tarjottua varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää Savitaipaleen kunnan Kivikoululla.

Työsopimussuhteen syntyminen

Työsopimuslain 1 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan:

Työsopimus voidaan tehdä suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti.

Työsopimussuhde on syntynyt 28.6.2023. Työsuhde syntyy, kun työntekijä aloittaa työsopimuksen mukaisen työn tekemisen. Vasta tuolloin työsopimussuhteeseen sovelletaan kaikkia työlainsäädäntöön kuuluvia lakeja.

Työnantajan oikeus päättää työn suorittamispaikasta

Työnantajan työnjohto-oikeus on yksi työsuhteen tunnusmerkki. Työntekijä on velvollinen tekemään sitä työtä mistä työsopimuksessa on sovittu, työnantajan antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Työnantajalla on oikeus määrätä työn tekemisestä työpaikalla.

Tässä tilanteessa työsopimuksesta on sovittu suullisesti ja kyseessä on ollut määräaikainen tehtävä, joka on sijoittunut Heituinlahden yksikköön. Määräaikaisesta työsopimuksesta sovittaessa lähtökohtana tyypillisesti on, että työpanos tarvitaan koko määräajan samassa suorittamispaikassa. Ilman kirjallista työsopimusta on vaikea perustellusti esittää väitettä, että Heituinlahden yksikkö on tarkoitettu työn suorituspaikaksi vain työsuhteen alussa. Tilannetta on mahdollista tulkita myös siten, että työn suorittamispaikaksi oli sovittu nimenomaan Heituinlahden yksikkö.

Työsopimussuhteen peruuttaminen ennen työskentelyn aloittamista

Työsopimussuhdetta ei voi purkaa ennen työsuhteen alkua, mutta toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen voi irtisanoa ennen työsuhteen alkua eli työskentelyn aloittamista. Tässä on ollut kyseessä määräaikainen työsopimus, jota ei lähtökohtaisesti voi irtisanoa.

Työsuhteen voi kuitenkin peruuttaa ennen sen alkamista, minkä Savitaipaleen kunta on 19.7.2023 tehnyt. Perusteena on ollut virheellinen käsitys tarjolla olevasta työstä, eli Savitaipaleen kunta on arvioinut väärin tarjolla olevan työn määrän. Yksikön, johon tarjottu tehtävä sijoittui, henkilöstötarve oli erehdyksessä laskettu ryhmäperhepäivähoidon mukaan, mutta yksikkö aloitti 1.8.2023 päiväkotina, minkä takia varhaiskasvatuksen opettajan tehtävälle ei ollut tarvetta.

Työsuhteen peruuttaminen on mahdollista sopimalla asiasta hakijan kanssa. Savitaipaleen kunnan näkemyksen mukaan työsuhteen peruuttamisesta sovittiin suullisesti 19.7.2023. Korvausvaatimuksen perusteella hakijan näkemys tilanteesta on toinen.

Savitaipaleen kunta on sinänsä toiminut asianmukaisesti, mutta osapuolten työn suorittamispaikkaa ja työsuhteen peruuttamista koskevien tulkintaerimielisyyksien takia sovinnollinen ja kohtuullinen kompromissiratkaisu vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta ja perustellulta ratkaisulta.

Korvausvaatimus

Hakija on vaatinut korvausta, koska hän olisi voinut tulla valituksi toisen työnantajan palvelukseen tehtävään, johon hän oli hakenut. Hakija perui tekemänsä hakemuksen saadessaan 19.7.2023 ilmoituksen valinnastaan varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään. Savitaipaleen kunta ei ole korvausvelvollinen mahdollisesta vahingosta, joka olisi aiheutunut siitä, että hakija olisi mahdollisesti voitu valita toisen työnantajan palvelukseen.

Savitaipaleen kunta ei ole myöskään korvausvelvollinen siitä, että hakija ei voinut ottaa vastaan hänelle 26.7.2023 tarjottua resurssiopettajan tehtävää Kivikoululla 1.8.2023 alkaen. Hakija oli itse päättänyt hankkia opintoihinsa kuuluvan harjoittelupaikan Lappeenrannan kaupungilta.

Syrjintäväite

■ aluetoiminnan asiantuntija ilmoitti 8.11.2023 Savitaipaleen kunnalle, että jos kunta ei hyväksy viiden (5) kuukauden palkkaa vastaavaa korvausta, niin hakija tulee vaatimaan työsopimuslain mukaista korvausta koko tarjotun työsuhteen 1.8.2023 – 31.5.2024 ajalta eli kymmenen kuukauden ajalta ja samalla korvausta myös syrjinnästä.

Syrjintään perustuva vaatimus johtuu ■ aluetoiminnan asiantuntijan mukaan siitä, että sittemmin varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään Savitaipaleen kunnan Heituinlahden yksikössä on palkattu lastenhoitaja, joka ei ollut asiantuntijan mukaan yhtä pätevä kuin hakija.

Työsopimuslain 2 luvun 2 §:n mukaan:

Työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua.

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään myös yhdenvertaisuuslaissa sekä tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa.

Syrjintäväite on perusteeton. Heituinlahden yksikön muuttuminen ryhmäperhepäivähoitopaikasta päiväkodiksi muutti myös yksikön henkilöstömäärää ja rakennetta. Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään ei ollut tarpeen palkata ulkopuolista henkilöä, koska tehtävärakenne muuttui siten, että jo olemassa oleva henkilöstö riitti täyttämään resurssitarpeen. Päiväkotiin sijoituvaa varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää ei ollut haettavana, joten ketään ei ole voitu valinnassa syrjiä.

Yhdenvertaisuuslain mukaan kielletty syrjintä perustuu yhdenvertaisuuslain mukaan ikään, alkuperään, kansalaisuuteen, kieleen, uskontoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, poliittiseen toimintaan, ammattiyhdistystoimintaan, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautumiseen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn.

Syrjinnän kieltö ei rajoita työnantajan oikeutta valita tehtävään parhaaksi katsomansa henkilö. Pätevyyden arviointi ei ole syrjintää. ■■■■■ aluetoiminnan asiantuntija ei ole väittänyt, että hakijaa olisi syrjitty esimerkiksi iän tai sukupuolen perusteella.

Sovintoehdotus

Työsopimuslain 12 luvun 2 §:n mukaan työsopimuksen perusteettomasta päättämisestä on suoritettava yksinomaisena korvauksena vähintään kolmen ja enintään 24 kuukauden palkka. Tässä on ollut kyse työsuhteen peruuttamisesta, josta Savitaipaleen kunnan näkemyksen mukaan on sovittu hakijan kanssa.

Vaikka Savitaipaleen kunta on toiminut asianmukaisesti, niin työsopimussuhteen syntymiseen, työsuhteen peruuttamiseen ja työn suorituspaikasta sopimiseen liittyvät olosuhteet huomioiden kolmen kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen maksaminen on perusteltua.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Nina Pakarinen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta katsoo edellä kuvatuilla perusteilla, että Savitaipaleen kunta ei ole työnantajana rikkonut tai laiminlyönyt työsuhteesta tai työsopimuslaista johtuvia velvollisuuksiaan. Asian sovinnolliseksi ratkaisemiseksi Savitaipaleen kunta on valmis maksamaan hakijalle kolmen kuukauden palkkaa vastaavan korvauksen. Sovinnosta on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa hakija luopuu tähän asiaan perustuvista kaikista muista vaatimuksistaan. Hakijalla on 31.12.2023 asti aikaa ilmoittaa hyväksyykö hän ehdotetun sovintoratkaisun.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.